

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Novosada, soudkyně JUDr. Veroniky Křest'ánové, Dr., a soudce Mgr. Libora Zhřívála věci

nezletilé: **S.P.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 12
sídlem Generála Šišky 2375/6, 143 00 Praha 4

dcery rodičů: **K.P.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Ilonou Budkovou
sídlem Medkova 909/88, 149 00 Praha 4
J.P., narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Černanským
sídlem Radlická 2000/3, 150 00 Praha 5

o úpravu poměrů k nezletilé, o návrhu otce na vydání předběžného opatření

k odvolání matky a opatrovníka nezletilé proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 10. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-414, a k odvolání otce a opatrovníka nezletilé proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-418,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně ze dne 10. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-414, **se** ve výroku I. 1 **potvrzuje**.
- II. Usnesení soudu prvního stupně ze dne 10. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-414, **se** ve výroku I. 2 **mění** tak, že se zamítá návrh otce na nařízení předběžného opatření v rozsahu zatímní úpravy péče o nezletilou.
- III. Usnesení soudu prvního stupně ze dne 10. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-414, **se** ve výroku II **mění** jen tak, že jmenovaný opatrovník nezletilé je Městská část Praha 18, sídlem Bechyňská 639, 199 00 Praha 9, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.
- IV. Usnesení soudu prvního stupně ze dne 18. května 2023, č. j. 50 P 30/2023-418, **se** **mění** jen tak, že jmenovaný opatrovník nezletilé je Městská část Praha 18, sídlem Bechyňská 639, 199 00 Praha 9, jinak **se** **potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně usnesením ze dne 10. května 2023, č.j. 50 P 30/2023-414, (dále jen *Usnesení o předběžném opatření*) nařídil na návrh otce předběžné opatření, kterým 1) uložil matce povinnost zdržet se změny obvyklého bydliště nezletilé, kterým je Hlavní město Praha, bez písemného souhlasu otce s jeho ověřeným podpisem, a 2) stanovil, že otec je oprávněn se v rámci běžného styku stýkat s nezletilou v lichém kalendářním týdnu od středy 15:30 hod do čtvrtka 15:30 hod a v sudém kalendářním týdnu od čtvrtka 15:30 hod do neděle 19:00 hod s tím, že místem předání a převzetí nezletilé je bydliště matky, která je povinna tento styk strpět a nezletilou k němu připravit. Dále soud prvního stupně Usnesením o předběžném opatření jmenoval výrokem II nezletilé opatrovníka Městskou část Praha 12 pro řízení o návrhu na nařízení předběžného opatření. Dále

Shodu s prvopisem potvrzuje M.H.

soud prvního stupně usnesením ze dne 18. května 2023, č.j. 50 P 30/2023-418, (dále jen *Usnesení o opatrovníkovi*) jmenoval nezletilé opatrovníka Městskou část Praha 12 k zastupování v řízení o úpravě poměrů a o neshodě rodičů o bydlišti nezletilé.

2. Matka podala přípustné a včasné odvolání proti Usnesení o předběžném opatření v rozsahu, ve kterém bylo předběžné opatření nařízeno (výrok I. 1 a I. 2), opatrovník nezletilé podal včasné a přípustné odvolání v rozsahu jeho výroku II, kterým byl jmenován nezletilé jako opatrovník pro řízení.
3. Matka namítá: Od úpravy poměrů k nezletilé včetně rozsahu styku otce s ní uplynuly jen čtyři měsíce, jde o příliš krátkou dobu, styk otce s nezletilou se měl s ohledem na její věk navyšovat postupně, jak věcně soudy rozhodly, nezletilá se ještě ani nesžila s rozšířením styku od 1. 2. 2023, je to pro ni příliš psychicky náročné, otec matku u nezletilé očerňuje, s matkou otec málo komunikuje. Otec přehlíží zdravotní potíže nezletilé, která má podezření na xxx nebo xxx, a nepodává jí stravu vhodnou pro tyto diagnózy. Nezletilá se tak od otce vrací s xxx xxx xxx a ve špatném psychickém rozpoložení. Je nezbytné, aby otec s matkou komunikoval při střídání péče o nezletilou, ale to se neděje. Z bytu v dosavadním bydlišti dostala matka výpověď a není již schopna z důvodu výše nájmu si zajistit bydlení v Praze. Pokud by se matka s nezletilou přestěhovaly do xxx, pak by se vzhledem k bydlišti otce jeho cesta k dceři prodloužila jen o 10 minut. Matka je ve 20. týdnu těhotenství, od srpna nastoupí na mateřskou dovolenou a bude zcela finančně závislá na svém nynějším partnerovi, který se musí z důvodu svého zaměstnání přestěhovat blíže k Xxx. Na nezletilou by přestěhování do Xxx nemělo žádný špatný dopad.
4. Opatrovník nezletilé namítá, že podle trvalého pobytu má být nezletilé jako opatrovník jmenována Městská část Praha 9.
5. Otec k odvolání matky sdělil: Matka není nakloněna plnohodnotnému styku otce s nezletilou. Nezletilá je ve věku, kdy se velmi dynamicky rozvíjí, je velmi adaptabilní a s otcem má kvalitní, hluboký vztah, a proto je na místě, aby se její styk s otcem rozšiřoval. Otec má a měl zájem o střídavou péči. Naposledy byly poměry nezletilé upraveny v jejím věku jednoho a půl roku respektive dvou let, avšak nyní jsou nezletilé dva a půl roku. Již plynutím času došlo u nezletilé ke změně poměrů. Otec odmítá, že by návraty nezletilé od něj k matce byly jakkoli náročné, o matce negativně nehovoří, není pravda, že by se otec nechtěl s matkou domlouvat. Matka otce neinformuje řádně o zdravotním stavu nezletilé. Matka nedokládá své tvrzení, že by otec péči o nezletilou nezvládal. Zatímní úprava v podobě rozšíření péče otce o nezletilou je zcela na místě, soud měl naopak přistoupit k ještě širšímu nastavení péče otce o nezletilou v podobě každého druhého celého týdne. Se změnou bydliště nezletilé otec rozhodně nesouhlasí, nezletilá v Xxx nemá žádné zázemí a mělo by to fatální dopady na možnost otce pečovat o nezletilou, a to i s ohledem na její budoucí školní docházku. Není v zájmu nezletilé ani cestování mezi takto vzdálenými bydlištěm a bydlištěm otce. Finančně přijatelné bydlení je i v Xxx či v Xxx, což by otec ještě akceptoval vzhledem k vzdálenosti. Otec má k dispozici jen služební vozidlo a mimo Prahu resp. střední Čechy by s ním nemohl cestovat. Zájmy přítele matky nejsou pro věc relevantní; navíc pracuje v xxx, který nabízí pracovní příležitosti i v Praze či Xxx nebo v Xxx. Otec má podezření, že matka nařízené předběžné opatření nerespektovala, že se již do Xxx odstěhovala a že dceru jen přiváží na adresu v xxx k předání otci. I proto otec navrhuje, aby místem předání nezletilé bylo jeho bydliště.
6. Opatrovník i otec nezletilé podali včasné a přípustné odvolání proti Usnesení o opatrovníkovi a namítají, že podle trvalého pobytu nezletilé má být opatrovníkem jmenována Městská část Praha 9 resp. Městská část Praha 18.
7. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaných odvolání usnesení soudu prvního stupně (§ 212, § 212a a § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.), aniž nařídil jednání.

Shodu s prvopisem potvrzuje M.H.

8. Podle ust. § 877 odst. 1 a 2 o. z. je určení místa bydliště nezletilého výslovně takovou významnou záležitostí, na které se rodiče buď dohodnou, nebo o ní rozhodne soud. Důvody, pro které se matka chce přestěhovat i s nezletilou do Xxx, jsou pro ni jistě podstatné (je těhotná, v Xxx žije její partner a jeho rodiče, v Praze je pro ni příliš drahé nájemné). Nicméně ani tyto důvody neopravňují matku k tomu, aby jen o své vůli změnila místo bydliště nezletilé, navíc ve vzdálenosti 100 km od původního bydliště. Pokud se k tomu evidentně chystala, jak otec doložil a jak ona ani nesporně, porušila by zákon a práva otce, přičemž ani není zřejmé, že by takové jednání vůbec bylo v zájmu nezletilé (v čem by bylo stěhování dobré pro nezletilou, není v odvolání matky jakkoli přesvědčivě vysvětleno). Soud prvního stupně tedy rozhodl správně, pokud s ohledem na bezprostředně hrozící stěhování matky s nezletilou této výslovně změnu bydliště nezletilé zakázal. Tento zákaz platí a nelze jej obcházet tím, že by snad matka nezletilou přesto do Xxx přestěhovala a do Prahy ji vozila jen v termínech předávání otcí. Svévolná změna bydliště dítěte může vést i ke změně rozhodnutí o péči o ně.
9. Naopak ohledně rozšíření styku (respektive zatímni úpravy péče o nezletilou, jak otec požadoval) rozhodl soud prvního stupně nesprávně. Naposledy bylo ohledně péče o nezletilou a styku otce s ní rozhodnuto rozsudkem odvolacího soudu ze dne 6. 9. 2022, č. j. 22 Co 155/2022-372. Rozsudek nabyl právní moci dne 18. 10. 2022, přičemž bylo stanoveno postupné rozšiřování styku otce s nezletilou tak, že se styk změnil (rozšířil) od 1. 2. 2023 a dále byl stanoven zvláštní styk v červenci a srpnu počínaje rokem 2023. Odvolací soud vysvětlil ve svém rozsudku, co jej vedlo k postupnému rozšiřování styku otce s nezletilou, přičemž vzal samozřejmě v potaz také věk nezletilé a jeho postupný růst. Věk nezletilé a délku jejího nepřetržitého pobytu u otce posuzoval odvolací soud až k srpnu 2023, byť tedy s ohledem na období prázdnin a dovolených. Jestliže soud pravomocně věcně rozhodne o péči a úpravě styku, nelze takové rozhodnutí měnit (tím spíše ne záhy) cestou navrhování potažmo nařizování předběžných opatření, pokud není přesvědčivě prokázána skutečná potřeba zatímni úpravy s ohledem na zájem nezletilého. V projednávané věci taková potřeba prokázána otcem nebyla. Návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se otec domáhá rozšíření styku s nezletilou (respektive dokonce změny rozhodnutí o péči o ni), byl podán pouhé 3 měsíce (3. 5. 2023) po té, co došlo k rozšíření styku na základě rozsudku (od 1. 2. 2023), přičemž není argumentováno jakoukoli podstatnou novou událostí či okolností, tedy něčím, s čím soudy při rozhodnutí o péči a stanovení styku nepočítaly. Je argumentováno jen tím, že nezletilá je vyššího věku a její potřeba styku s otcem se proto zvyšuje, že rozšíření styku s otcem (do rozsahu střídavé péče) je v jejím zájmu s ohledem na narůstající věk. S tím, že věk nezletilé poroste, ovšem odvolací soud samozřejmě počítal, takže samotná tato okolnost není v projednávané věci tou událostí, která by mohla potřebu zatímni úpravy vyvolat. K tomu je nutno zdůraznit, že od poslední změny úpravy byla ke dni podání návrhu na vydání předběžného opatření nezletilá starší jen o tři měsíce, nyní o 6 měsíců.
10. Odvolací soud si je vědom toho, že děti věku nezletilé se vyvíjejí rychle, rychle se mohou měnit jejich potřeby a zájmy, a předpokládá, že je v zájmu nezletilé co nejširší styk s otcem. Ovšem nelze přistupovat k rozšiřování styku otce s nezletilou (či dokonce ke změně rozhodnutí o péči, jak otec chce) na základě předběžných opatření, pokud k tomu nejsou skutečně přesvědčivé důvody. Totiž při vydávání předběžných opatření se preferuje rychlost na úkor zevrubného zjišťování skutkových okolností (v rámci řádného dokazování) rozhodných pro věc samu. To nelze strpět v případech, kdy potřeba prozatímní úpravy není dána, resp. navrhovatelem prokázána. V projednávané věci např. matka namítá, že otec nerespektuje dietetické potřeby nezletilé, že se nezletilá od otce vrací ve špatném stavu, že otec snižuje autoritu matky u dcery. Otec tato tvrzení odmítá. Jsou to ovšem významné námitky, které je třeba zevrubně prověřit a vést k nim řádné dokazování.
11. Otec argumentuje tím, že opatrovnické řízení trvá příliš dlouho a že proto je třeba předběžné opatření rozšiřující jeho styk s nezletilou vydat. Odvolací soud má pro otce pochopení a přeje mu, aby se mohl s nezletilou stýkat a pečovat o ni v rozsahu odpovídajícím jejím zájmům. Ovšem o

Shodu s prvopisem potvrzuje M.H.

nezletilé, péči o ni a styku s ní nelze rozhodovat na základě předběžných opatření bez řádného projednání věci. Ostatně i podávání nedůvodných návrhů na nařízení předběžného opatření rychlé projednání věci brzdí.

12. Soud prvního stupně jmenoval nezletilé nesprávného opatrovníka pro řízení, neboť trvalý pobyt nezletilé se nachází v obvodu Městské části Praha 18; příslušným kolizním opatrovníkem nezletilé je ve všech opatrovnických řízeních Městská část Praha 18.
13. S ohledem na vše výše uvedené odvolací soud postupem dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. *per analogiam* změnil napadená usnesení tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, a částečně je též potvrdil postupem podle § 219 o. s. ř.; vždy ve spojení s § 1 odst. 3 o. s. ř.
14. Odvolací soud ukládá soudu prvního stupně, aby v této věci postupoval pečlivě a s nejvyšším možným urychlením. Pokud v určité fázi řízení na základě již provedeného dokazování učiní závěr o potřebě zatímní úpravy styku otce s nezletilou s ohledem na její zájmy, může sám onu potřebu řešit vydáním předběžného opatření popř. vydáním částečného rozsudku s předběžnou vykonatelností.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není dovolání přípustné.**

Praha 7. srpna 2023

JUDr. Tomáš Novosad v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M.H.